

Dorpsraad Wijk aan Zee

VERKLARING DORPSRAAD WIJK AAN ZEE over de onthulling van het Noordhollands Dagblad tav GGD-kankerrapport en de geopenbaarde correspondentie van de GGD hierover

Datum: 4 juli 2021

De Dorpsraad heeft kennis genomen van de onthulling van het Noordhollands Dagblad over de directeur van de GGD die Tata Steel liet schrappen uit het kankerrapport. Hij wilde niet dat het staalbedrijf genoemd werd in verband met het zo vaak voorkomen van longkanker in Beverwijk.

Hij wilde ook de link van longkanker met luchtverontreiniging eruit hebben. Dat die bleef staan was uitsluitend omdat de GGD-directie met schrappen een publicitair schandaal vreesde. Zij vreesde dat de twee bewoners in een zogeheten klankbordgroep zouden aanslaan als zij een eindversie zonder luchtverontreiniging onder ogen zouden krijgen. De klankbordgroep had al in een vroege fase van de onderzoekers gehoord dat luchtvervuiling (door Tata Steel) de 'aannemelijke' oorzaak van de vele longkankergevallen was.

De Dorpsraad vindt deze gang van zaken zorgwekkend evenals de verklaring die nu gegeven wordt om recht te strijken wat krom is. De problemen met gezondheid in de IJmond zijn urgent en ernstig. Bagatelliseren, wegkijken en verdoezelen hebben hier een hoge prijs: mensenlevens. Het vraagt scherp inzicht, eerlijkheid, daadkracht en volharding deze aan te pakken. Dit verwachten wij van de overheid; en van de GGD, de bewaker van onze gezondheid, in de allereerste plaats.

De GGD stelt nu dat de oorzaken van longkanker niet bekeken zijn en dat daarom Tata Steel uit het rapport is geschrapt. Dat is een onwaarachtige weergave van zaken. Nadat de onderzoekers opnieuw zorgwekkende scores voor longkanker in Beverwijk en omgeving zagen, werd een klankbordgroep geïnstalleerd die meerdere keren bijeen zou komen voordat het rapport definitief en publiek werd. Vanwege de lokale focus zaten in deze klankbordgroep alleen bewoners en ambtenaren uit de IJmond. De Dorpsraad Wijk aan Zee had een lid afgevaardigd die zelf ook wetenschappelijk onderzoeker is.

Dat Tata Steel veel luchtvervuiling in de IJmond produceert en voor de gezondheid zeer schadelijke stoffen uitstoot is al eerder vastgesteld. Dat luchtvervuiling longkanker kan veroorzaken, is ook bewezen en bekend. Het GGD-onderzoeksteam stelde vast ten overstaan van de klankbordgroep dat de luchtvervuiling vanaf het terrein van Tata Steel de 'aannemelijke' oorzaak van de vele longkankergevallen in Beverwijk was. De soort vervuiling werd zelfs in detail benoemd.

De correcte gang van zaken is dat de feiten-analyse van onderzoekers strikt wordt overgenomen. Dat is niet gebeurd. De GGD verweert zich nu door te zeggen dat oorzaken benoemen buiten het onderzoek viel.

Toch deed de GGD haar uiterste best om in het rapport roken wel naar voren te schuiven als oorzaak van het hoge aantal longkankergevallen. En ter verklaring van veel huidkanker aan de kust noemt de dienst zonnebaden als oorzaak.

Welk belang dient onze GGD als zij zo selectief met de analyse omgaat? De kerntaak van de Gemeenschappelijke Gezondheids Diensten (GGD) is beschermen en bevorderen van de gezondheid van de inwoners. Uit het nu geopenbaarde e-mailverkeer blijkt dat men bij de GGD alle verwijzingen naar Tata uit rapport wilde om het bedrijf te beschermen tegen negatieve publiciteit. Daar maakte de GGD-top zich dus meer zorgen over dan over een correcte weergave van de bevindingen inzake de longkanker.

De gang van zaken schaadt ons vertrouwen in de GGD als bewaker van onze gezondheid. De GGD publiceert iedere vier jaar onder andere een gezondheidsmonitor. Wij vragen ons af: worden ook dan onwelgevallige passages weggelaten?

Wij hebben ook vragen over de rol van gemeenten/wethouders bij GGD-onderzoek. Uit het e-mailverkeer blijkt dat ook B en W van Velsen zich nog voor publicatie melden bij de GGD. De betrokken wethouders hebben er eveneens moeite mee dat luchtverontreiniging zo prominent genoemd gaat worden. Kan dat anders? Het gaat namelijk vragen opleveren waarop zij niet zitten te wachten. De GGD voert het gezondheidsbeleid van de gemeenten uit: de gemeenten zijn in die zin opdrachtgever. Een onderzoek is niet meer onafhankelijk als de opdrachtgever zijn gewenste uitkomst daarin wil laten doorklinken. Dit moet verder uitgezocht worden.

Bij een eerder kankeronderzoek door de GGD zat Tata Steel aan tafel en heeft het de uitkomst weten te beïnvloeden. De directeur van de GGD heeft verzekerd dat Tata Steel dit keer geen bemoeienis heeft gehad met het onderzoek. Wij interpreteren zijn ingrepen in de tekst als symptoom van de angstcultuur die in de IJmond heerst. Politici en ambtenaren hebben grote moeite onaangename boodschappen te brengen als het om Tata Steel gaat. Men wil de bevolking niet ongerust maken. En men gaat de confrontatie met het bedrijf, dat assertief optreedt en zelfs terechte dwangsommen tot de hoogste instantie aanvecht, bij voorkeur uit de weg. De meeste politici en ambtenaren willen het bedrijf uit de wind houden. Of het bewonderen en behagen en er zo een beetje bij horen.

En zo kan het dat de GGD met haar ingreep de weg plaveit voor Hans van den Berg, de hoogste baas van Tata Steel IJmuiden. Hij kan blijven zeggen dat er 'goede gezondheidsonderzoeken zijn' maar dat er nooit een verband is gelegd tussen longkanker en de uitstoot van zijn bedrijf. En dat je voor vragen over effect van zijn bedrijf op de volksgezondheid bij de GGD moet zijn, want daar heeft hij geen verstand van.

Wij vragen ons af: wie komt er op voor onze gezondheid als de GGD het niet doet? Waarom wordt er onderzoek naar onze gezondheid gedaan als de olifant in de kamer, de belangrijkste oorzaak van een dramatisch gezondheidsprobleem, niet benoemd mag worden?

Dorpsraad

Wie waakt, wint

De Dorpsraad pleit al heel lang voor een onafhankelijk pleitbezorger voor de milieugezondheid. Iemand die geen banden heeft met Tata Steel en los staat van de politiek, de GGD en de Omgevingsdiensten. Iemand die gevraagd en ongevraagd advies geeft, openbaar en transparant. Deze onthullingen maken eens te meer duidelijk dat een onafhankelijk iemand heel hard nodig is om de gezondheid in de industriële omgeving te verbeteren.-.